

Program kontrolnog ispitivanja sjemenskog materijala za 2025. godinu

Program je objavljen u "Službenom listu CG", br. 48/2025 od 19.5.2025. godine.

Ovim programom utvrđuju se kontrolna ispitivanja sjemenskog materijala koji se proizvodi i stavlja u promet, radi provjere metoda sertifikacije u postupku proizvodnje sjemenskog materijala poljoprivrednog bilja.

Kontrolnim ispitivanjem sjemena provjerava se sortnost, genetička čistoća, zdravstveno stanje i ispunjavanje ostalih propisanih uslova kvaliteta sjemenskog materijala poljoprivrednog bilja.

Kontrolna ispitivanja vrše se na dostavljenim uzorcima sjemenskog materijala iz proizvodnje i prometa u skladu sa godišnjim planom službenih kontrola organa uprave nadležnog za fitosanitarne poslove (u daljem tekstu: Uprava).

Kontrolna ispitivanja vrše se radi provjere kvaliteta sjemenskog materijala koji se proizvodi i stavlja u promet u Crnoj Gori.

Program se sprovodi kao dio službenih kontrola u provjeri kvaliteta sjemenskog materijala i provjeri ispunjenosti uslova u skladu sa propisima kojima je utvrđeno stavljanje u promet kao i kvalitet sjemenskog materijala poljoprivrednog bilja.

Sjemenski materijal poljoprivrednog bilja koji je predviđen za uzorkovanje odabran je na osnovu procjene rizika odnosno stepena vjerovatnoće da određeni sjemenski materijal ne ispunjava propisane uslove na osnovu kriterijuma vjerovatnoće u skladu sa Tabelom 1 ovog programa.

Tabela 1. Kriterijumi za nivoe rizika za uzorkovanje

Nivo rizika	Uzorkovanje
Nizak nivo: - ne postoji dokaz o odstupanjima za propisane uslove kvaliteta sjemenskog materijala;	Uzimanje uzoraka metodom slučajnog odabira radi rutinske provjere usaglašenosti i obezbjeđivanja podataka za potrebe planiranja kontrolnih ispitivanja.
Srednji nivo: - postoji dokaz o odstupanjima; - očekivana pojava sjemenskog materijala koji odstupa od propisanih uslova; - sjemenski materijal je namijenjen za zasnivanje usjeva sa većom zastupljenošću u proizvodnji;	Uzimanje uzoraka ciljano, kao i metodom slučajnog odabira radi rutinske provjere usaglašenosti i obezbjeđivanja podataka za potrebe planiranja kontrolnih ispitivanja.
Visok nivo: - noviji dokaz o odstupanjima (izvor: dosadašnja praćenja, izvještaji, obaveštavanja ili podaci drugih država); - očekivana pojava sjemenskog materijala koji odstupa od propisanih uslova, a koji je od izuzetnog značaja za zasnivanje usjeva na većim poljoprivrednim površinama u Crnoj Gori.	Ciljano uzorkovanje za identifikovane rizike.

Prilikom uzorkovanja sjemenskog materijala uzima se u obzir i:

- zastupljenost sjemenskog materijala u poljoprivrednoj proizvodnji za tekuću godinu;
- statistički podaci o utrošenoj količini sjemenskog materijala iz prethodne godine;
- podaci o ukupnoj domaćoj proizvodnji i uvozu sjemenskog materijala;
- podaci o odstupanjima iz prethodne godine;
- kapaciteti laboratorija i primijenjene metode;
- Registar sorti poljoprivrednog bilja;
- broj skladišta, veleprodaja, uvoznika i maloprodaja sjemenskog materijala.

Laboratorija za sjeme izvještaj o ispitivanju sa rezultatima dostavlja fitosanitarnim inspektorima i Upravi.

Izvještaj o ispitivanju, osim rezultata sadrži i kvantifikovane podatke u skladu sa procedurama kontrole kvaliteta.

Uzorkovanje vrše fitosanitarni inspektori.

Ukoliko uzorci dostavljeni u Laboratoriju za sjeme ne ispunjavaju propisane uslove, laboratorije obavještava nadležnog inspektora i Upravu, a nadležni inspektor ponavlja uzorkovanje.

U slučaju da uzorak sjemena ne odgovara propisanom, odnosno deklarisanom kvalitetu, Laboratorija za sjeme odmah obavještava nadležnog inspektora i Upravu radi preduzimanja mjera iz nadležnosti.

Pregled uzoraka prema vrsti, broju i porijeklu dati su u Tabeli 2 ovog programa.

Tabela 2. Vrsta, broj i porijeklo uzoraka

1.	2.	3.	4.	5.	6.
R. br.	Vrsta sjemenskog materijala	Broj uzoraka	MNE	EU	VAN EU
1.1	žita i industrijsko bilje	15	5*	5	5
1.2	povrće	10	/	5	5
1.3	krompir	20	10	5	5
1.4	krmne kulture	10	/	3 •	7
1.5	ljekovito-aromatično-začinsko bilje i cvijeće	5	/	3	2
UKUPNO		60	15	21	24

* ukoliko nema uzoraka žita i industrijskog bilja porijeklom iz Crne Gore predviđeni broj uzoraka se uzima porijeklom van EU.

Broj uzoraka iz Tabele 2 ovog programa može se povećati prema finansijskim sredstvima koja su utvrđena Programom fitosanitarnih mjera za 2025. godinu, na osnovu mogućeg rizika u skladu sa datim parametrima.

Uzorci iz Tabele 2 ovog programa uzimaju se u maloprodajnim objektima i skladištima.

Troškovi ispitivanja sa poštanskim troškovima nastali po osnovu ovog programa padaju na teret Uprave.

Ukoliko stranka prilikom uzimanja uzorka zahtijeva nadoknadu vrijednosti uzetog uzorka, uzorak se može fakturisati na račun Uprave, a faktura je jedino validna za plaćanje ukoliko je prati zapisnik fitosanitarnog inspektora o uzetom uzorku na kojem je navedena vrijednost uzorka kao i izjava stranke da zahtijeva nadoknadu.

Prilikom uzimanja uzoraka fitosanitarni inspektor popunjava obrazac koji je sastavni dio ovog programa koji prati uzorak i koji se prilaže uz izvještaj o ispitivanju koji se dostavlja Upravi.

Sredstva za sprovođenje ovog programa obezbijedena su budžetom Crne Gore za 2025. godinu Program 16 002 (Poljoprivreda), Potprogram 16 002 005 (Bezbjednost hrane, veterina i fitosanitarni poslovi), Aktivnost 16 002 005 001 (Upravljanje i administracija Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove), na poziciji 16 002 005 004 Program fitosanitarnih mjera za 2025. godinu.

Ovaj program objaviće se u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 04-309/25-4334/1

Podgorica, 5. maja 2025. godine

Ministar,
Vladimir Joković, s.r.

Obrazac (Obrazac za uzorkovanje i dostavljanje informacije o uzorku)